

יחסים מרחביים
סיפורו של
בן-אדם

אחד הידידים הטובים שיש עכשיו לי פלסטינים הוא יהודי טוב, הנושא את השם מארטין מנש — שם שפירושו בגרמנית ובאייש "בן-אדם". ידידותו של הפרקליט הניו-יורקי לעניין הפלסטיני צמחה על רקע מזור: חטיפת בתו.

החוטפים הפזיזים. חטיפת-המטוסים הגדולה, שריתקה את העולם לפני חודשיים, נשכחה כמעט כליל. מלחמת-האזרחים בירדן ומות עבד-אל-נאצר השכיחו אותה. אולם הפרשה הותירה אחריה בדעת הקהל האמריקאית מישקע ניכר, והוא כיו מעט כולו לטובת החוטפים.

אמנם, תחילה התקוממו האמריקאים נגד החטיפה. המילים "בני ערובה" עוררו ב" הם חללה. אולם רושם זו נישטשש כאשר שוחררו בני-הערובה. בחזרה לארצם, די ברו כולם — רובם יהודים — באהדה ואף בהתלהבות על חוטפיהם.

סיפור רדף סיפור: איך הגנו הפידיאיון על החוטפים, איך סיכנו את חייהם למענם, איך חילקו עימם את טיפת-המים ופרוסות-הלחם האחרונות, איך התנגדו באבירות כל-פי הגנאים. הפיומן החזור: "עכשיו אנחי נו מבינים שיש צד שני לסיכסוך הישראלי-ערבי".

מפעם לפעם עדיין מתפרסם סיפור כזה. לאחרונה סיפר עיתון ניו-יורקי את סיפורו של מנש.

יהודי ברבתי-עמון. בתו של מנש, ברברה בת 16, היתה במטוס טי.ו.א. שנחטף, בדרכו מתל-אביב לניו-יורק. על ידי החזית העממית לשיחרור הפלסטין ו" הונחת בנורקה. ברברה היתה בדרכה לניו-יורק לאחר שהייה כמתנדבת, במשך הקיץ, בקיבוץ.

ברגע שהוברר כי בניגוד לחסיפות בעבר, מתכוונים החוטפים להחזיק הפעם בנוסעים בבני-ערובה, החליט מנש, עורך-דין נירו-יורקי, לצאת לרבתי-עמון ולנסות לשחרר את בתו.

הוא נעזר במשימתו בשותפו, עורך-דין כושי ששהה פרק זמן במזרח התיכון והיה בעל קשרים עם חברים בחזית העממית. שני השותפים ספו לביירות, וחשעה ימים לאחר החטיפה הגיעו לרבתי-עמון.

יהודי משוחח עם דובר החזית. דרכם עברה ללא תקלות. בשום מקום לא נשאל מנש אם הוא יהודי. חצי יום לאחר שנרשם במלון אינסרוקוסינגטל בבירה הירדנית, כבר ישב השיחה עם אחד מדוברי החזית, צעיר משופם ואינטליגנטי בשם בוסאם. השיחה התנהלה ברוח טובה, ו" כתוצאה ממנה הצליח מנש להעביר מכתב לבתו ולקבל אחד ממנה. "נוהגים בי יפה, ואין כל חשש שיפגעו בנו", כתבה ברברה. "אני מבלה את זמני בלימוד לבחינות, ו" מקחה רק שתפעלו לשיחרורי בהקדם".

מנש ושותפו שהו ברבתי-עמון כל עת הקרבות, הועברו בסופם לביירות ושם קיבל שותפו מדוע מהימן שלברברה, כלשאר החטופים, שלום. עורכיהדין חזרו לניו-יורק ביום א' למחרת הגיעה לשם הבת. דעורר את מצפון העורכים. "הפרשה נתנה לי שיעור מזורו ומרוכו בעצית המזרח התיכון", מכבס כיום מנש. לאחר הפגישה עם שליחי החזית במלון חשתי — אולי — ללא הצדקה הגיונית שאין לי כל סיבה לחשוש לגורלה של ברברה, מבחינה פיזית.

למרות שלא היה מעולם חבר בכל אי רגון, יהודי לא אחר, החליט עתה מנש לפעול לכך שיותר אנשים בעולם יבינו את בעיית הפליטים הפלסטיניים. בין השאר שלח תרומה לקיבוץ גבעת חביבה, בו שה"ת בתו, "אשר בו עובדים ערבים ויהודים בשיתוף פעולה".

לדעת הבן-אדם מניו-יורק, עד שלא ת"סדר השאלה הפלסטינית, כל שלום שיושג במזרח התיכון לא יהיה אלא זמני. "יהודי ארצות-הברית חייבים גם הם להשתתף ב" פיתרון הבעייה", טוען הוא. "התנאים ש" בהם חיו הפליטים האלו בעשרים השנים האחרונות הם חמורים" אומר הוא, "ו" הרגשתי את שאישי בעצם לא שם לב לכך בכלל. חובה, לדעתי, לעורר את מצפון העולם לכך. "ואני מתכוון לעזור בזה".

המאשלה האנה סרטי זה

(המשך בעמוד 19)

שחתי האמנות. "הקולנוע הוא מדיום שכמעט לא נעשה בו שום דבר. הוא מוגבל מבחינת הישגיו, אמנות כמעט בתולית", סבור אבידן, "אני חושב שאני יכול לעשות בקולנוע דברים שאחרים אינם עושים. קולנוע שאני עושה אינו דומה לקולנוע של אחרים. אם אנשים כמו ברגמן, אנטוניוני וגודאר עושים קול-נוע, אין סיבה שגם אני לא אתערב ב" תחום הזה".

ואם מישוה שיצדיק את זכותו האמנר-תית של אבידן להטיק סרט כזה יחלוק ויערער על עצם הופעתו בו, ככוכב ראי-ש ובשחקן מין עירום, יש לאבידן גם תשובות על כך.

"לביים סרט", הוא אומר, "זה כמו ל" נצח על תזמורת ג'אז. נוח וטוב יותר ל" נצח מבפנים מאשר מבחוץ. ההשתתפות האישית שלי נועדה להרגים את התפיסה שלי לגבי משחק קולנועי. איני מאמין ב" תשובות על כך.

הזרעה מלאכותית

בשעת צילום קטע ההזרעה העצמית במזרק בסרטו של דויד אבידן. הני, כמו הנערות האחרות המשתתפות בסרט, היא בוגרת-תיכון, נמנית עם ידידותיו של דויד אבידן.

משחק, אלא בהתנהגות נכונה לפני המצלמה. מעין ביהיביוריום קולנועי. והוא ה" דין ביחס להופעת העירום שלי בסצינות המישגל: רציתי להדגים ביהיביוריום קולי-נועי מיני נכון, משוחרר וללא מעצורים. ואני סבור שהצלחתי לעשות זאת".

— ענין של עקרון: — בלי זונות!

ר"נה למשקל" נותן אבידן הדגמה ל" התנהגות מינית בלתי קולנועית, ב" יום השלישי של הצילומים התעוררו קשיים עם לילית לאסלו, בגלל חוסר החופשיות של הזנות. אחרי שהתפשטה במשך יומיים, סיברה להתפשט ביום השלישי. אמרתי לה: "אם כך — או תלכי הביתה, אחד ה" צלמים הציע לי: "בוא נלך לרחוב בן-יהודה, ניקח זונה, נשלם לה ונגמור את הסרט. אבל אצלי זה היה עקרון: זה סרט רציני. אני לא מכניס זונות לסרט".

"לקחתי את לילית הצידה ואמרתי לה מה שאמרתי לצלם. הסברתי לה: תראי, אני לא רק את שמתפשטת, זה גם אני. ו" זה יותר מוכר ממך בציבור! זה שיכנע אותה והיא זוכה לשחק. אני יכול לומר שעשיתי את הסרט הזה כמו גופי".

איזה שימוש מתכון אבידן לעשות ב" סרט זה? "מי עושה סרט ב"35 מ"מ, אינו מרמה את עצמו שהסרט נועד להיות מוקרן במרתף. הסרט נועד למציאות של בתרי-קולנוע. אני מקחה שאוכל להציג אותו בבית-קולנוע בשיטת נון-סופו, ב" מיתחם מסויים של שעות. יש לדעתי ב" סרט כמה בשורות שלחברה הישראלית כראי בהחלט לשמוע אותן".

ואם — טפו, טפו טפו, — לא תתע"רב הצנוורה, לא רואה אבידן כל סיבה מדוע לא יהיה זה סרטו שייצג את ישראל בססטיבל הסרטים הבא בקאן.

דור נבון

"כי השתות ירסון, צריך מה פעל?" (מומור י'א', 3). שתות, הנה אומר יסודות. באם ירסו היסודות עצמם, מה יעשה אפילו זה החפץ ללכת בדרך-מישרין?

אנו חיים בדור אשר בו אבדו היסודות. הקרקע נשמטה מתחת לרגלינו, וכל-כולה של המבוכה, כל התסכול והיאוש המאפיינים כל-כך את הדור הזה, הם תוצאה ישירה מאבדן עצום זה. (אמנם יש כאלו אשר עדיין לא התעוררו להבין את משמעות ההתכחשות לאלוהים, והם עידם מדברים וחושכים בתוכם את משמעות להצדקה אלא על אותן היסודות בהם הם כופרים) שכן, כפי שכבר אמר לנו ג'והן פול סרט הצרפתי, באם אין אלוהים, גם האדם המוסרי איננו עוד, ובאם אין אלוהים, אין לנו כל אפשרות להגיע לאיזה שהם קני-מידה אובייקטיביים שלפיהם ניתן יהיה לחיות את חיינו.

אני קורא תגר לכל אחד מקוראי: תנו לי סיבה אחת שתחייב אותי במישור המוסרי באם אין אלוהים: אמרו לי מדוע עלי לאהוב את הבריות? יותר מזה, באם אדם הוא באמת תוצאה של תהליך, ותהליך שאין לו שום שייכות למוסר, מהיזאת, בעצם, אהבה?

תרבות זמננו מנסה לענות לשאלה זו, ולמרות הכשרון הרב הגלום בדוברינו/מנהיגינו, כל אחד ממאמצים אלו העלה תוהו. כבר אין לנו סיבה לאהוב את רענו כמונו!

ההתכחשות באלוהים מחייבת אותנו לנסות ולהביא לעולם קנה-מידה אחר, וכזה איננו נמצא. ההתדרדרות המוסרית והחברתית הזו שאנו כל-כך מבכים אותה, הונחת חובותינו כלפי שאר האנושות, הסובלת חרפת רעב ומחסור, והנאבקת תחת עול שיעבוד דיקטטורי, וכל יתר אותם ביאפרות, ויט-נאמים ומלחמות ישראל-ערב באו עלינו כתוצאה ישירה מכך שאנו חיים בלא קנה-מידה, או שחבקנו קני-מידה מדויים שאין בהם כדי לעמוד במבחני החיים והמציאות.

אלוהים הוא שברא את האדם. תכלית חיי האדם היא לפאר אותו ולהנות ממנו לנצח. הוא האלף והתו, הראשון והאחרון מקורם ונקודת-המוקד הלגיטימית היחידה של חיינו.

את האדם יש לאהוב משום שאלוהים בראו — כפי שברא גם אותך. גם אם רעך אינו שווה לך בשום מישור אחר, הוא שחה לך בערכו לפני ה'. לי יש סיבה לאהוב, ואף שאני מודה, לחרפתי, שלא תמיד אני עושה זאת, זהו חלק מאותו דבר אשר ממנו האלוהים שיחרר, משחרר בהתמדה, וישחרר בשלמות את האדם. זהו אותו פגם שבבענו. זהו החטא. וגם לבעיה זו יש לאלוהים, לאלוהים הנמצא-באמת, פתרון נהדר: הוא בוראבנו לב חדש ושם בנו רוח נכונה, והוא עושה זאת היום!

חלום אחרית הימים הוא יותר מחלום, זוהי תקוה שתתגשם.

ת.ד. 2234 רמת-גן
מתחבים יענו

ירובעל.

מחיר ואיכות עומדים
ביחס הדדי סביר.
אל נא תתפלא איפוא,
אם תדרש לשכם
מחיר גבוה במקצת
תמורת מכשיר טקוויזה
שאוב לורנץ

סרטי המאה השלושים מציגים

מ'י'ן

הסרט הנועז ביותר בתולדות הקולנוע הישראלי

- * סרט-חובה לכל ישראלי משכיל
- * מיבחן לבגרותו של הצופה הנועז
- * 27 דקות של הרפתקה קולנועית בלתי-פוסקת, המתחילה והמסתיימת בשריפת הסרט
- * סרט שיש לראותו לפחות פעמיים

לפי שעה בהקרנות מוזמנות בלבד, לקיבוצים, מועדונים, בתי-ס תיכוניים (שבעיות-שמיוניות בלבד), קאמפוסים אוניברסיטאיים ואולמות פרטיים.

"מ'י'ן" מגיע לכל מקום בארץ, עם מקרן-צמוד, עליפי הזמנות ממומנות-מראש.

לפנות בכתב בלבד אל: סרטי המאה השלושים רחי שמשון 11, ת"א

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי •
מערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134,
תאדואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית-דפוס משה שהם
בע"מ, תל-אביב, רחי' סין 6 • גלוטות: צינקוגרפיה כספי בע"מ •
העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא-לאור: העולם הזה בע"מ.